

ЦРЖСВХ № 233/06.07.2016

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. инж. Димитър Танев Кайков, дн
на научните трудове на гл.ас. Сашо Панчев Йорданов, д-р
представени за участие в конкурс за академичната длъжност „доцент“
в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално
направление 7.6. Спорт, специалност Спорт (Бойно-приложно физическо
възпитание и спорт в МВР и БА)

В обявения конкурс в Държавен вестник, бр. 26 от 01.04.2016 г. за
заемане на академична длъжност „доцент“ за нуждите на катедра „Тежка
атлетика, бокс, фехтовка и спорт за всички“ към НСА „Васил Левски“,
участва един кандидат – гл. ас. Сашо Панчев Йорданов, д-р.

Гл. ас. Сашо Йорданов е роден на 27.03.1956 г. През 1997 г. завършва
висше образование в НСА „Васил Левски“ с две професионални
квалификации – „треньор по таекуон-до“ и „Спортен мениджър“ – випуск
1995 г. Гл. ас. Йорданов е заемал различни отговорни длъжности като
инструктор по спорт в ДФС „Левски-Спартак“, технически сътрудник-
преподавател по бойно-приложни техники за обучение на летателния състав
с цел обезпечаване на полетите за борба с тероризма срещу отвличане на
самолети. Бил е държавен експерт и преподавател по физическа подготовка,
бойно-приложни техники и военно-полицейска тактика към Служба „Военна
полиция“. Завършил е различни инструкторски курсове по полицейска
тактика, боравене с несмъртоносни оръжия и боеприпаси и др. Придобил е
квалификация по антитерористична дейност на полицията. През 2006 г. той
става световен шампион по таекуон-до за ветерани. Притежава майсторска
степен по карате и защитен IV дан по таекуон-до. От 2007 г. е бил хоноруван
преподавател, а от 2013 г. заема академичната длъжност „гл. асистент“ в
катедра „Тежка атлетика, бокс, фехтовка и спорт за всички“ към НСА „Васил
Левски“. През 2012 г. защитава дисертационен труд на тема: „Оптимизиране
на физическата подготовка и обучението по бойно-приложни техники на
военните полицаи“ и му е присъдена образователната и научна степен
„доктор“. Провежда лекции и упражнения по учебната дисциплина „Бойно-
приложна физическа подготовка и спорт в системата на МВР и БА“ със
студенти в образователна и квалификационна степен „бакалавър“ и

„магистър“. Участвал е в два научно-изследователски и три образователни проекта. Бил е научен ръководител на трима студенти в ОКС „бакалавър“, успешно защитили дипломни работи.

Гл. ас. Сашо Йорданов участва в конкурса за „доцент“ с 23 труда, от които една монография и 22 научни публикации. Самостоятелен автор е на 14 труда, водещ автор е в 5 статии и в една публикация е трети автор.

Представените за рецензиране научни трудове на гл. ас. Сашо Йорданов са свързани с разработването на теоретичните основи на бойно-приложната подготовка и самозащитата на военни полицаи и студенти и създаването на надеждни методи за формиране на адекватна готовност за ефективни действия в условията на различни по степен на екстремални ситуации.

Висока оценка може да се даде на монографичния труд „Формиране на адекватна готовност при военния полицаи за самозащита“, на който гл. ас. Сашо Йорданов е самостоятелен автор. Трудът е съставен в обем от 168 страници и е структуриран в четири глави: 1. Исторически преглед; 2. Бойно-приложна подготовка на служителите от правоохранителните институции; 3. Особенности на ситуациите при действията на военните полицаи и 4. Формиране на адекватна готовност за самозащита. Накрая на труда са представени заключението и използваната литература, включваща 154 източника, от които 151 на кирилица и три на латиница.

В първата глава на монографията се прави кратък исторически преглед на създаването и развитието на военната полиция в България. Разглежда се съвременният етап и перспективите на нейното развитие. Посочени са особеностите на дейността на военните полицаи от страни, членувачи в НАТО.

Втората глава на монографичния труд включва анализ на бойно-приложната подготовка на служителите от правоохранителните институции и на военните полицаи. Разгледано е професионалното обучение на служителите в системата на МВР, което се осъществява в Академията на МВР и в центровете за специализация и професионална подготовка. В обучението на служителите освен специалната подготовка са включени

физическата и стрелковата подготовка и полицейската лична защитата. Посочен е контролът и отчетът на подготовката на всеки служител от МВР. Подготовката на военните полицаи за самозащита се осъществява в съответствие с изискванията на конкретните наставления и ръководства по физическа подготовка на военнослужещите в БА. Представена е структура на системата на физическата подготовка във Въоръжените сили на България. Отбелязана е насочеността, определени са целите, задачите и принципите на физическата подготовка. Разгледани са средствата, методите, формите организацията, проверката, оценката и оптимизацията на физическата подготовка на военнослужещите. Определено място е отделено на обучението по бойно-приложни техники, към които са включени различни упражнения от основните раздели на програмата за развитие на физическата подготовка в БА като ускорено придвижване, лека атлетика, гимнастика, фитнес, преодоляване на препятствия, стрелба, плуване, гребане, ски, спортни игри, ръкопашен бой, оцеляване в планинско-гориста местност и др. Разгледана е спортната дейност на военнослужещите от БА и спортната дейност на армиите-членки на Международния съвет за военен спорт (CISM).

В третата глава са анализирани същността на ситуацията, екстремалната ситуация и техните основни фактори – опасност и трудност. Страхът, отчаянието, агресията и насилието се разглеждат като следствие на опасността. Много добре са представени основните фактори на физическата, химическата и социалната среда. Направена е характеристика на военната полиция и особености на дейността ѝ. Разкрита е същността на бойно-приложната подготовка на военните полицаи. Изведени са основните компоненти на модела за подготовка и е представена неговата структура. Дадени са методически указания на модела на обучение по бойно-приложни техники.

Четвърта глава на монографичния труд включва формирането на адекватна готовност за самозащита. Разглеждат се два основни въпроса – структура на готовността за самозащита и методика за формиране на адекватна готовност за самозащита. Структурата на готовността за самозащита е изградена от психическа, физическа, техническа и тактическа готовност, които са в единство. Задълбочено са анализирани тези готовности, на базата на които са разкрити възможности за тяхното усъвършенстване, в

резултат на което се формира адекватна готовност за самозащита. Съществена част от четвърта глава на монографията е представената методика за формиране на адекватна готовност за самозащита. Посочени са особеностите на методиката за обучение по самозащита. Последователно и много добре са разглеждат методите за формиране на отделните структури на ситуативната готовност за самозащита – ситуативна психическа, физическа, техническа и тактическа готовност. Предложени са методи и упражнения като регулация на дишането и мускулното напрежение, вербална сугестия, визуализация, контрол на мисълта, психофизическа релаксация, идеомоторна моделираща тренировка. Представени са ефективни методи и средства за развитие на основните и специалните двигателни качества и специални технически умения. Особено внимание се отделя на развитието на наблюдателността, оперативното диагностициране на готовността на нападателите по мимиката на лицето и експресивните движения на тялото, на развитието на латералното мислене като основен познавателен процес за формирането на тактическата готовност. Представени са два оригинални метода на тактическо мислене.

Рецензираните 22 научни статии заслужават положителна оценка. Посочено е значението, същността и мястото на спорта на полицейската лична защита (4) и са разработени теоретичните основи на самозащитата при нападение (12). Създаден е модел и специализирана методика за подготовка по лична защита (2). Разкрити са психическите механизми и физическите възприятия за самозащита при единоборства. Посочени са особеностите на психическата защита при изучаващи бойни спортове (3) и пътища за формиране на физическа готовност за самозащита при агресивно нападение (8). Разработена е отбранителна тактика при самозащита при рискови ситуации (15). Изследвано е значението на интересите и мотивацията на военнослужещи, заминаващи на мисии зад граница към заниманията по ръкопашен бой и физическа подготовка (6) и е разкрита взаимовръзката между способностите и обучението им по физическа подготовка и ръкопашен бой (7). Разкрити са особеностите на обучението по ръкопашен бой във въоръжените сили (13). Идентифицирани са специфичните механизми за защита при трениращи бойни изкуства (10). Доказана е ефективността на програмата и методика за обучение по бойно-приложни техники на

военнослужещи от служба „Военна полиция“ (11), както и на специализирани бойно-приложни техники при студенти от НСА „Васил Левски“ (9). Изследвано е мнението на военните полицаи за физическата подготовка и обучението по бойно-приложни техники (14). Изведени са актуалните проблеми на обучението по физическа подготовка и ръкопашен бой в БА и МВР (17). Определени са тенденциите за подобряване на бойно-приложната подготовка на военнослужещите от военна полиция (5). Изследвани са силовите възможности на жени, практикуващи йога (19). Посочени са изискванията за сигурност към спортните обекти (20) и безопасността при организиране на футболни прояви по правилата на международната федерация на футболните асоциации (22). Изследвана е ефективността на методика за формиране на техническа готовност на служителите от правоохранителните институции за оцеляване в екстремални ситуации (18). Направен е задълбочен ретроспективен анализ на научната дейност и дейността на специалността „Спорт и сигурност“ в катедра „Тежка атлетика, бокс, фехтовка и спорт за всички“ (21).

Рецензираните научни трудове имат определени научни приноси за теорията и методиката на бойно-приложната физическа подготовка и спорт в МВР и БА. Обогатена е теорията на екстремалните и високорисковите ситуации. Разкрита е технологията за формиране на адекватна готовност при военните полицаи за самозащита. Разширена е интерпретацията на концепцията за оцеляването и е създадена надеждна методика за формиране на адекватна готовност на ученици за ефективни действия в екстремални ситуации. Идентифицирани са значението и ролята и е посочено мястото на физическата подготовка и бойните изкуства в обучението на военните полицаи. Създадени са надеждни методи за физическа и специализирана подготовка на военните полицаи в съответствие с професионалните им изисквания.

При обобщаване на анализа на рецензираните научни трудове и посочените научни приноси се потвърждава убеждението, че гл. ас. Сашо Йорданов е с богат практически опит и натрупани теоретични знания в областта на бойно-приложната физическа подготовка и спорт в БА и МВР. Към неговите трудове има повишен интерес. В справката са посочени 20

цитирания, по едно в чужбина, в летопис и в докторска дисертация, три в дипломни работи и 14 в научни статии.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представените за рецензиране трудове имат доказани научни приноси както за теорията, така и за практиката в областта на бойно-приложната физическа подготовка и спорт в БА и МВР. Гл. ас. Сашо Панчев Йорданов, доктор, изработва теоретични модели, експериментира ги, доказва тяхната ефективност и ги внедрява в практиката като надеждни методи. Давам положителна оценка на цялостната му дейност и предлагам на уважаемото научно жури да му присъди академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.6. Спорт, специалност Спорт (Бойно-приложна физическа подготовка и спорт в МВР и БА) за нуждите на катедра „Тежка атлетика, бокс, фехтовка и спорт за всички“ към НСА „Васил Левски“.

28.06.2016 г.

гр. София

Рецензент: 

(проф. инж. Д. Кайков, дн)